

КУРС

**«ПРАВО НА ДОСТУП
ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ»**

Контактна інформація організаторів програми:

Марія Мамедбекова, acrec.kma@gmail.com

Контактна інформація лектора курсу:

Оксана Нестеренко
nesterenkoacrec@ukma.edu.ua
+380978687696

Мета курсу:

«Право на доступ до публічної інформації» є нормативним курсом сертифікатної програми «Антикорупційні студії». Завершується дисципліна заліком.

Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання та практичні навички щодо доступу до публічної інформації, зокрема, знання щодо: міжнародних стандартів в сфері доступу до публічної інформації; правових підстав обмеження права на доступ до інформації. Отримати практичні навички у сфері застосування трискладового тесту (ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації») при віднесенні публічної інформації до інформації з обмеженим доступом та застосування законів у сфері доступу до інформації. Важливою частиною курсу є тема захисту викривачів, як гарантії відкритого врядування. Отримані знання студенти можуть застосовувати як у роботі в приватному, так і державному секторах економіки.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

№	Тема	Дата	Час проведення	Форма	Лектор	Зміни до розкладу
1	Свобода інформації та право на доступ: поняття, значення та співвідношення	20.11.21	10:00-11:20	Лекція-обговорення		
2	Право на доступ до публічної інформації: законодавче забезпечення	20.11.21	11:40-13:00	Лекція-дискусія, Case-study		
3	Обмеження реалізації права на доступ до публічної інформації	20.11.21	13:30-14:50 15:00-16:20	Лекція-обговорення Case-study		
4	Суспільно необхідна інформація: теорія та практика	27.11.21	10:00-11:20 11:40-13:00 13:30-16:20	Колоквиум Лекція-обговорення Case-study	Оксана Нестеренко	
5	Механізм реалізації права на доступ до публічної інформації	03.12.21	18:00-19:20	Лекція-дискусія		
6	Інформаційний запит	03.12.21	19:30-20:50	Практикум		
7	Механізми захисту права на доступ до публічної інформації	10.12.21	18:00-20:50	Лекція-дискусія Case-study		
8	Сесія запитань та відповідей	11.12.21	10:00-11:20	У форматі бріфінгу		
	Навчальний судовий процес	11.12.21	11:40-14:50	Практикум		

Письмові роботи завантажувати на платформу Distedu.

У випадку технічних проблем - на пошту acrec.kma@gmail.com.

Веб-сайт курсу

Програма, анонси та навчальні матеріали будуть розміщені на платформі Distedu веб-сайті ACREC: <https://acrec.org.ua/>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ КУРСУ:

Лекції, дискусії та case-study:

Слухачі повинні брати активну участь у дискусіях, а також бути готовими до виконання завдань протягом заняття. У разі внесення змін до вимог курсу про це буде зроблено усне оголошення та повідомлено через список розсилки. Студенти особисто відповідальні за обізнаність щодо цих змін, навіть якщо були відсутні на занятті. Будь ласка, не запізнюйтеся на заняття, під час лекцій вимикайте мобільні телефони.

Список розсилки групи:

куратори курсу будуть робити оголошення через розсилку. Ви особисто відповідальні за ознайомлення з цими оголошеннями.

Правила листування ел. поштою:

Прохання надсилати ел. листи лише в таких випадках:

- 1) щодо призначення додаткової індивідуальної консультації;
- 2) повідомлення про відсутність на занятті та причини;
- 3) прохання надіслати ще раз анонси, зміни до програми, розкладу чи інші додаткові матеріали курсу.

Прохання ставити питання щодо роз'яснення матеріалів курсу, процедур занять чи підсумкового контролю після занять, або під час індивідуальних консультацій.

Отримання додаткових балів

Курс не передбачає можливості будь-яких додаткових форм завдань для отримання додаткових балів, крім тих, що передбачає програма.

Правила поведження на заняттях:

Обговорення та дискусії під час занять повинні бути жвавими та цікавими, але прохання виловлювати Ваші коментарі ввічливо. Будь ласка, виявляйте повагу до чужої точки зору і висловлюйте Вашу незгоду з аргументами інших коректно.

Етичні правила щодо написання робіт:

Усі студенти повинні особисто працювати над проектом; співпраця з іншими студентами передбачається в межах виконання спільного проекту. Студенти зобов'язанні робити посилання у роботі на використані джерела; використання публікацій, досліджень без посилань вважається плагіатом. Плагіат є недопустимим та призведе до втрати права отримати кредити за курс.

.....

.....

.....

Оцінювання знань та вмінь студентів. Шкала оцінювання знань:

Шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	
A	91-100	відмінно	Дуже високий рівень знань із незначними помилками
B	81-90	добре	Дуже добре; більше ніж середній рівень знань, але з деякими помилками
C	71-80	добре	Добре; загалом гарна робота, але є достатня кількість помітних помилок
D	66-70	задовільно	Задовільно; але із значними недоліками
E	60-65	задовільно	Достатньо; досягнуті мінімальні критерії
F	30-59	незадовільно	Незадовільно; потрібна деяка додаткова робота
F	0-29	незадовільно	Неприйнятно; потрібна значна додаткова робота

Розподіл балів в межах курсу

Оцінка складається з двох блоків

Перший блок
за роботу протягом курсу 60 % від загальної оцінки
(макс. 60 балів)

Другий блок
40 % від загальної оцінки
(макс. 40 балів)

Письмова робота макс. 40 балів		Розв'язання тестового завдання Макс. 10 балів		Участь у навчальному судовому процесі макс. 10 балів		Робота під час заняття	Підсумковий контроль /тести/
40	A	10	A	10	A		
35	B	8	B	8	B		
30	C	6	C	6	C		
25	D	4	D	4	D		
20	E	2	E	2	E		

1. Письмова робота:

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ:

Форма: аналітичний документах в сфері доступу до публічної інформації

Обсяг: 8-10 сторінок (12 шрифт, Times New Roman) – тексту (без врахування переліку джерел)

Структура письмової роботи:

- Вступ (аналітичне питання, методологія, мета роботи, короткий огляд літератури (за потреби): 1-2 сторінки
- Основна частина: 5-6 сторінок
- Висновки, рекомендації: 1-2 сторінки
- Повинен бути перелік використаних джерел (не враховується в обсяг роботи) та посилання в форматі:

Вимоги до оформлення посилань:

- 1. Для робіт англійською щодо FOI: please use the Chicago bibliographic system for citations, notes and bibliography (!!!), not author-date (consult Chicago Manual of Style for details): http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html or the Bluebook a uniform System of Citation (<https://www.legalbluebook.com>)
- 2. Для укр. робіт: Відповідно до вимог ВАК (<https://vak.in.ua/>)
- 3. Приклади цитування у тексті англ.
- Див.: https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html
- 4. Приклади цитування у тексті укр.:
У тексті: Відповідна правова концепція була сформована на прикінці 19 століття [6, 555]. Використане джерело: Нестренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ / Оксана Вячеславівна Нестренко. – Харків: Акта, 2012. – С. 555

ЕТАПИ ПОДАЧІ КОМПОНЕНТІВ ПИСЬМОВОЇ РОБОТИ

Етап перший: обрати тему з нижче наведеного переліку та надіслати її на електронну адресу asrec.kma@gmail.com (**27 листопада, 23:59 год**)

Етап другий: написати перший проект роботи (драфт) і надіслати на електронну адресу asrec.kma@gmail.com (**3 грудня до 25:59**).

Третій етап: фінальну версію роботи надіслати завантажувати на платформу Distedu. У випадку технічних проблем - на пошту asrec.kma@gmail.com. (**12 грудня до 23:59 год**).

ПРИКЛАДИ ТЕМ Є ОРІЄНТОВНИМИ, ТОБТО ВОНИ НЕ Є ВИЧЕРПНИМИ

не обов'язково обирати саме одну із запропонованих тем:

1. Exemption 1 - National Security Information (FOI US)
2. Comparative analysis FOI and the law of Ukraine "On Access to Public Information"
3. Overview of the Freedom of Information Act (right to access, requests for access, judicial Review, legislative history)
4. Government in the Sunshine Act
5. The Best practices of whistleblower Protection
6. The legal framework of whistleblower protection for classified disclosures and the intelligence community in the USA.
7. Корупційні ризики в законодавчих ініціативах в сфері доступу до публічної інформації 2020-2021 рр.
8. Аналіз доступу до публічної інформації через інформаційний запит на прикладі 3 органів державної влади чи місцевого самоврядування
9. Рівень забезпечення доступу до публічної інформації Міністерством Внутрішніх справ України.
10. Правові позиції суддів щодо застосування трискладового тесту
11. Аналіз судової справи щодо відмови в доступі до інформації про декларації заступника голови Служби безпеки України
12. Виконання ст. 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" щодо оприлюднення інформації розпорядниками (на прикладі 2-4 розпорядників)
13. Прозорість роботи комітетів Верховної Ради України (на прикладі одного з комітетів)
14. Правові позиції судів щодо захисту трудових прав викривачів
15. Аналіз судової практики щодо притягнення викривачів до цивільної відповідальності у справах про захист честі, гідності та ділової репутації 2020-2021 рр.

N.B.: вітаються не описові роботи, а роботи, в яких є власний аналіз законодавства, судової практики, сайтів органів влади, відповідей на інформаційні запити тощо.

2. Розв'язання тестових завдань: 4. Залік (17 грудня):

3 грудня (під час занять)

3. Участь у навчальному судовому процесі

(опис проведення заняття та фабула на Distedu)

19:00 на платформі Distedu

Залік складається з тестових завдань.

Вимоги: студенти не мають право користуватися додатковою літературою чи електронними носіями інформації. Забороняється при виконанні завдань користуватися допомогою інших студентів. Камера під час заліку має бути увімкнена. У разі порушення вище зазначених правил студент припиняє виконувати тести та зобов'язаний покинути платформу Distedu.

Час на виконання: 45 хв.

Бали за тестові завдання:

Кожен тест оцінюється від 1 до 4 б. у разі, якщо студент вказав всі можливі вірні варіанти відповідей на тест. У питаннях з кількома відповідями, якщо хоч одним із варіантів не правильний - студент отримує 0 балів

Критерії оцінювання письмових робіт

Критерії оцінки	
Структура та зміст дослідження	Логічність, послідність, завершеність
Наукова проблема та питання дослідження	Чітко сформульовані, оригінальні, відповідають актуальній дискусії у фаховій літературі
Методологія	Методи відповідають завданню, результати – методам; теоретичні категорії послідовні
Переконливе обґрунтування думок, чіткість, послідовність аргументації у відповідності до поставленої мети роботи	Аргументація переконлива та послідовна, повністю відповідає меті роботи
Оригінальність/ власні думки	Неординарні, креативні та переконливо обґрунтовані думки та ідеї
Мова, стиль, використання фахової термінології	Правопис на високому рівні, помилки відсутні, доречно вживання фахової термінології
Практична значущість	Робота містить результати, які мають корисне практичне значення і мають використовуватись на практиці
Доказовість	Характер використовуваної інформації, методи її оброблення і способи отримання є обґрунтованими, достатніми для переконання у сутності проблеми та шляхах її вирішення
Формальні вимоги	Робота повністю відповідає вимогам
Список використаної літератури	Багатий, повний список літератури, безпомилкове та доречно цитування

ПЛАН КУРСУ

**«Право на доступ
до публічної інформації»**

ТЕМА 1.

СВОБОДА ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРАВО НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ: ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ

План

- ▶ Свобода інформації vs інформаційна безпека.
- ▶ З'ясування сутності та змісту права на доступ до інформації.
- ▶ Співвідношення свободи інформації та права на доступ до інформації.

Рішення Європейського Суду з прав людини:

- ▶ Справа «Співдружність матерів південної Чехії проти Чеської Республіки» // Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / За заг. редакцією Шевченко Т.С., Павліченко О.М. – К.: Москаленко О.М., 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDC TMContent?documentId=090000168044e84d>
- ▶ Справа «Угорська спілка громадянських свобод» проти Угорщини // Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / За заг. редакцією Шевченко Т.С., Павліченко О.М. – К.: Москаленко О.М., 2014. – режим доступу: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDC TMContent?documentId=090000168044e84d>
- ▶ Справа «Magyar Helsinki Bizottság v. Hungary» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/library/13522>

Ресурси та матеріали

- ▶ Нестеренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ: монографія/ О. В. Нестеренко. – Харків : Акта, 2012.
- ▶ Нестеренко О.В. Свобода інформації чи інформаційна безпека? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1317624168>
- ▶ Нестеренко О.В. Информационная безопасность как явление в постсоветском праве, или Устоит ли свобода слова в условиях «обезопасенного» общества?// Очерки идеологии постсоветского конституционализма: сборник научных трудов/ Под ред. Краснова М.А., Барабаша Ю.Г. – Х. Право, 2013. – С. 214-235
- ▶ Нестеренко О.В. Конституційне право на доступ до інформації: сутність, зміст та обсяг // Юридична Україна. – № 3. – 2008. – С. 26 – 32
- ▶ ЄСПЛ визнав неприйнятною заяву у справі «Дімітрис Сіоутіс проти Греції» щодо доступу до інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dostup.pravda.com.ua/news/publications/yespl-vyznav-nepriyinatnoiu-zaiavuu-spravi-dimitris-sioutis-proty-hretsii-shchodo-dostupu-do-informatsii>
- ▶ Речицький В.В. Символічна реальність і право. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2007.
- ▶ Речицький В.В. Международно-правовые гарантии интеллектуальной свободы. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1123060653>
- ▶ Речицький В. В. Відкритість інформації, як універсальна вимога// Свобода висловлювань і приватність. – №2, 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1070547573>
- ▶ Свобода слова. Рішення Верховного Суду США: Пер. 3 анг. / Під. Ред. Морін Гарісон та Стіва Гілберта. – К., Оптима, 2004. – 252 с.
- ▶ Свобода преси. Рішення Верховного Суду США: Пер. 3 анг. / Під. Ред. Морін Гарісон та Стіва Гілберта. – К., Оптима, 2004. – 276 с.

ТЕМА 2.

ПРАВО НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

План

- ▶ Міжнародне та національне правове регулювання права на доступ до публічної інформації.
- ▶ Що означає публічна інформація?
- ▶ Співвідношення права на доступ до публічної інформації та права на звернення громадян.
- ▶ Правове регулювання доступу до архівів.

Нормативно-правові акти та судова практика:

- ▶ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- ▶ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- ▶ Закон України «Про державну таємницю» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
- ▶ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- ▶ Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>
- ▶ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016

Ресурси та матеріали

- ▶ Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К.: [Агентство «Україна»], 2012. – 64 с. - режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/184.pdf>
- ▶ Науково-практичний коментар «Закон України «Про доступ до публічної інформації», 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/01/28/7efd195590f891f51d636939b9dd0ca9_1432818344.pdf
- ▶ Методичні рекомендації щодо практичного впровадження Закону України «Про доступ до публічної інформації» / [М. В. Лациба, О. С. Хмара, В. В. Андрусів [та ін.]; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2-е вид. допов. – К.: [Агентство «Україна»], 2012. – 164 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2012/02/access_info_2012.pdf
- ▶ Нестеренко О. Що означає публічна інформація? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stop-x-files-ua.org/scho-oznachaje-publiczna-informatsiya>
- ▶ Нестеренко О.В. Співвідношення понять „право на звернення громадян» та «інформаційний запит» // Проблеми державно-правового розвитку в умовах європейської інтеграції і глобалізації: Матеріали міжнар. наук. семінару, м. Харків, 16 трав. 2008 р./ Редкол.: Ю.П. Битяк, І.В. Яковюк, Г. В. Чапала. – Х.: Право, 2008. – С. 158-160.
- ▶ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015. – 170 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>

- 👁 Council of Europe Convention on Access to Official Documents// <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treaty-num=205>
- 👁 The Global Principles on National Security and the Right to Information (The Tshwane Principles)//<https://www.justiceinitiative.org/uploads/bd50b729-d427-4fbb-8da2-1943ef2a3423/global-principles-national-security-10232013.pdf>
- 👁 International standards: Right to information// <https://www.article19.org/resources/international-standards-right-information/>
- 👁 Universal Declaration of Human Rights (article 19)
- 👁 International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) (article 19)
- 👁 International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)
- 👁 International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (ICERD) (article 5)
- 👁 Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (article 7)
- 👁 ILO Convention N° 135, Workers' Representatives Convention
- 👁 General Comment 10 [19] (Article 19) of the Human Rights Committee (CCPR/C/21/Rev.1 of 19 May 1989)
- 👁 General Comment 11 [19] (Article 20) of the Human Rights Committee (CCPR/C/21/Rev.1 of 19 May 1989)
- 👁 The public's right to know: Principles on Freedom of Information Legislation. Annex II Report E/CN.4/2000/63
- 👁 American Convention on Human Rights "Pact of San José. Costa Rica" (OAS)
- 👁 Declaration on principles of freedom of expression (OAS)
- 👁 African Charter on Human and Peoples' Rights (article 9)
- 👁 Declaration of principles on freedom of expression in Africa
- 👁 Amsterdam Recommendations. Freedom of the Media and the Internet. Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE)
- 👁 Bishkek Declaration. Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE)

ТЕМА 3.

ОБМЕЖЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

План

- ▶ Правові підстави обмеження доступу до публічної інформації.
- ▶ Застосування трискладового тесту при віднесенні публічної інформації до інформації з обмеженим доступом.
- ▶ Спірні питання щодо правомірних та неправомірних обмежень доступу до публічної інформації.

Нормативно-правові акти та судова практика:

- 👁️ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- 👁️ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- 👁️ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- 👁️ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016

Ресурси та матеріали

- 👁️ Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. , – К.: [Агентство «Україна»], 2012. – 64 с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/184.pdf>
- 👁️ Доступ до публічної інформації: посібник із застосування «трискладового тесту» / Р. Головенко, Д. Котляр, Д. Слизьконіс; за заг. ред. Котляра Д. – К.: ЦПСА, 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eidos.org.ua/wp-content/uploads/2014/09/3test.pdf>
- 👁️ Науково-практичний коментар «Закон України «Про доступ до публічної інформації» , 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/01/28/7efd195590f891f51d636939b9dd0ca9_1432818344.pdf
- 👁️ Нестеренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ: монографія/ О. В. Нестеренко. – Харків : Акта, 2012.

ТЕМА 4.

СУСПІЛЬНО НЕОБХІДНА ІНФОРМАЦІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

План

- 👁️ Суспільно необхідна інформація: поняття та критерії її визначення.
- 👁️ Захист персональних даних vs доступ до суспільно необхідної інформації?

Нормативно-правові акти та судова практика:

- 👁️ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- 👁️ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- 👁️ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- 👁️ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016
- 👁️ Рішення КСУ у справі № 1-9/2012 від 20.01.2012 «Щодо офіційного тлумачення положень ч. 1, 2 ст. 32 та ч. 2, 3 ст. 34 Конституції України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-12>
- 👁️ Справа К.Г. Устименко (Рішення КСУ від 30 жовтня 1997 року 5-зп у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23 З, 23, 31, 47, 48 Закону «Про інформацію» і Закону «Про Прокуратуру») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97>
- 👁️ Lingers v. Austria (скарга № 9815/82) Постанова Суду Страсбург, 08.07.1986 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_066

Ресурси та матеріали

- 👁️ Науково-практичний коментар «Закон України «Про доступ до публічної інформації», 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/01/28/7efd195590f891f51d636939b9dd0ca9_1432818344.pdf
- 👁️ Нестеренко О. Суспільно необхідна інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stop-x-files-ua.org/suspilno-neobhidna-informatsiya>
- 👁️ Нестеренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ: монографія/ О. В. Нестеренко. – Харків : Акта, 2012.
- 👁️ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015. – 170 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>
- 👁️ Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/16805966a8>

ТЕМА 5.

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

План

- ▶ Способи реалізації права на доступ до публічної інформації.
- ▶ Порядок доступу до публічної інформації через інформаційний запит.
- ▶ Пасивні способи доступу до публічної інформації.
- ▶ Доступ на засідання колегіальних суб'єктів владних повноважень.

Нормативно-правові акти та судова практика:

- 👁️ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- 👁️ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- 👁️ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- 👁️ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016
- 👁️ Рішення КСУ від 09.07.1998 (справа про тлумачення терміну «законодавство»)// Офіційний вісник України від 27.08.1998 - 1998 р., № 32, стор. 59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98>

Ресурси та матеріали

- 👁️ Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., – К., 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/184.pdf>
- 👁️ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015. – 170 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>
- 👁️ Рекомендації розпорядникам публічної інформації на місцевому рівні : CEDEM, Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/06/print_2505_recommendations1.pdf
- 👁️ Як оскаржити порушення права на доступ до публічної інформації?: CEDEM, Київ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/web.pdf>

ТЕМА 6. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗАПИТ

План

- ▶ Складання інформаційних запитів.
- ▶ Case-study.

ТЕМА 7.

МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

План

- ▶ Способи захисту права на доступ до публічної інформації.
- ▶ Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації у керівника розпорядника або вищого органу.
- ▶ Захист права на доступ до публічної інформації Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.
- ▶ Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду.
- ▶ Види відповідальності за неправомірну відмову у наданні публічної інформації.

Ресурси та матеріали

- ▶ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>
- ▶ Рекомендації розпорядникам публічної інформації на місцевому рівні : CEDEM, Київ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/06/print_2505_recommendations1.pdf
- ▶ Як оскаржити порушення права на доступ до публічної інформації?: CEDEM, Київ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/web.pdf>

НАВЧАЛЬНИЙ СУДОВИЙ ПРОЦЕС ФАБУЛА❖:

Корпонець Ілона Володимирівна, дружині загиблого в Іловайському оточенні чоловіка, відмовили надати відомості щодо обставин загибелі її чоловіка на її запит на інформацію. Пані Корпонець оскаржила відмову до суду. Своє право знати, позивачка пояснювала тим, що ця інформація є предметом суспільного інтересу. Зі свого боку Міністерство Оборони пояснювало свою відмову тим, що відповідна інформація є державною таємницею і не може бути надана запитувачу інформації.

***Підказка:** треба процес будувати навколо питання чи є інформація суспільно необхідною.

План

проведення заняття та час на виступ

- Підготовка команд – 20 хв.;
- Відкриття судового засідання (формально): встановлення осіб, оголошення складу суду, роз'яснення учасникам їхніх прав та обов'язків – 1 хв.;
- Вступне слово позивача (стислий виклад змісту позовної заяви та надання необхідних пояснень по суті позову) – 5 хв.;
- Вступне слово відповідача (стислий виклад змісту відзиву на позовну заяву та надання необхідних пояснень по суті заперечень на позов) – 5 хв.;
- Питання суду до сторін (за наявності) – 5 хв.;
- Питання позивачу від відповідача – 5 хв.;
- Питання відповідачу від позивача – 5 хв.;
- Дослідження доказів (формально) – 1 хв.;
- Судові дебати:
 - Виступ у судових дебатах позивача – 5 хв.;
 - Виступ у судових дебатах відповідача – 5 хв.;
 - Репліка позивача – 3 хв.;
 - Репліка відповідача – 3 хв.;
- Підготовка рішення суду – 10 хв.;
- Оголошення рішення суду – 10 хв.;
- Підведення підсумків – 7 хв.

ЛЕКТОР КУРСУ

Оксана Нестеренко –

к.ю.н., випускник програми Фулбрайт-Кеннан Інститут, Вашингтон, США (2013/2014). Автор та співавтор таких публікацій як дослідження «Оцінка виконання антикорупційної стратегії: досягнення та проблеми» /автори Марчук А., Нестеренко О./ (2017), науково-практичне видання «Викривачі» (2016), монографії «Інформація в Україні: право на доступ» (2012), науково-практичного видання «Право на доступ до інформації: теорія та практика» (2009), науково-практичного коментаря до Закону України «Про доступ до публічної інформації» (2012). Оксана є фахівцем у сфері антикорупційної політики, конституційного права, зокрема, свободи висловлювання та масової інформації, права на доступ до публічної інформації, захисту персональних даних, відкритого врядування, захисту викривачів (whistleblowers) та ін. Оксана Нестеренко є співавтором законопроекту «Про захист викривачів», а також була учасником робочої групи щодо розробки Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про інформацію» (нової редакції), виступає експертом численних проектів, спрямованих на підвищення прозорості української влади і свободи засобів масової інформації, верховенства права та демократичного розвитку України. Останні 12 років Оксана Нестеренко викладала у провідних правничих школах такі дисципліни, як: конституційне право України, конституційна юрисдикція, право на доступ до інформації, правові та інституційні механізми протидії корупції та ін.

Сьогодні пані Нестеренко очолює Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні Національного університету «Кієво-Могилянська академія».

.....

.....

.....

ACREC.ORG.UA

Київ, 2021

